

Lausuntopyyntö virkarikossäännösten uudistamista koskevista selvityksistä

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoja rikosoikeudellisen virkavastuun nykytilaa ja yleisiä kehittämistarpeita koskevasta arviomuistiosta sekä virkarikossääntelyn kehittämistarpeita koskevasta selvityksestä.

Tausta

Oikeusministeriössä virkatyönä laaditun rikosoikeudellisen virkavastuun nykytilaa ja yleisiä kehittämistarpeita koskevan arviomuistion (Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2024: 2) tarkastelun kohteena ovat rikoslain 40 luvun virkarikossäännökset, rikoslain ulkopuoliset rikosoikeudelliset virkavastuusäännökset, rikoslaissa säädetty korotettu rikosoikeudellinen virkamiessuoja ja eräät rikoslain yleisen osan säännökset. Arvioinnin taustalla ovat olleet virkavastuuseen vaikuttavat yhteiskunnalliset muutokset ja eduskunnan sote-uudistuksen yhteydessä hyväksymä lausuma. Arviomuistion johtopäätöksenä on, että virkarikossäännökset eivät täysin vastaa nykyhetken tarpeita.

Matti Muukkosen laatimassa virkarikossääntelyn kehittämistarpeita koskevassa selvityksessä (Oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2024: 1) tarkastellaan virkavastuujärjestelmää ja erityisesti virkarikoksia koskevaa sääntelyä. Ehdotuksena on muun muassa, että määrittelyjä siirrettäisiin rikosoikeudellisesta sääntelystä hallinto-oikeudelliseen sääntelyyn.

Tavoitteet

Rikosoikeudellisten virkavastuusäännösten arviointihankkeeseen liittyvä sidosryhmäkuuleminen (OM060:00/2021)

Vastausohjeet vastaanottajille

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne rikosoikeudellisen virkavastuun nykytilaa ja yleisiä kehittämistarpeita koskevasta arviomuistiosta ja virkarikossääntelyn kehittämistarpeita koskevasta selvityksestä.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi-palvelussa julkaistuun lausuntopyyntöön 15.4.2024 klo 16.15 mennessä. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi-palveluun. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi-palvelun verkkosivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Lisätietoa lausuntopalvelu.fi-palvelun käytöstä voi pyytää palvelun ylläpidosta osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi. VAHVA-ministeriöitä pyydetään viemään lausuntonsa VAHVAAan asialle VN/30101/2021.

Lausunto on mahdollista antaa myös sähköpostitse lähettämällä lausunto oikeusministeriön kirjaamoon (kirjaamo.om(at)gov.fi). Sähköpostitse lähetetyissä lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa VN/30101/2021.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja julkaistaan lausuntopalvelu.fi-palvelussa.

Oikeusministeriö ei maksa palkkiota pyydettyistä eikä annetuista lausunnoista

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 15.4.2024.

Valmistelijat

Lisätietoa lausuntopyynnöstä:

lainsäädäntöneuvos, yksikönpäällikkö Jussi Matikkala, jussi.matikkala@gov.fi puh 0295 150 486

Linkit

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-922-5>

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-883-9>

Liitteet:

[Arviomuistio_Rikosoikeudellisen virkavastuun nykytila ja kehittämistarpeet OM_2024_2.pdf](#)

[Selvitys virkarikossäätelyn kehittämistarpeista_OM_2024_1_so.pdf](#)

Jakelu:

Akava ry
Amnesty International Suomen osasto
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Etelä-Suomen syyttäjäalue
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin käräjäoikeus
Helsingin poliisilaitos
Helsingin yliopisto, oikeustieteellinen tdk
Ihmisoikeusliitto ry
Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen yliopisto, oikeustieteiden laitos
JHL
JUKO
Keskusrikospoliisi
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat ry
Lapin yliopisto, oikeustieteellinen tdk
Liikenne- ja viestintäministeriö
Oikeuskanslerinvirasto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun käräjäoikeus
Poliisihallitus
Professori em. Olli Mäenpää
Professori em. Pekka Viljanen
Professori em. Raimo Lahti
Puolustusministeriö
SAK
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Kuntaliitto ry
Tampereen yliopisto, johtamisen ja talouden tdk
Transparency International Suomi ry
Tuomariliitto
Tuomioistuinvirasto
Turun hovioikeus
Turun yliopisto, oikeustieteellinen tdk
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Vaasan yliopisto, johtamisen yksikkö
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Ympäristöministeriö
Åbo Akademi, Yhtk, KT, OT tdk

Onko muutoksia tapahtunut siinä, missä laajuudessa rikosoikeudellinen virkavastuu on katsottava tarpeelliseksi?

Vastaus

Har det skett ändringar i fråga om behovet av omfattningen av straffrättsligt tjänsteansvar?

Svaran

Tuleeko rikosoikeudellisessa virkavastuussa säilyttää laaja ja suppea virkavastuu, vai tuleeko virkavastuun eri henkilöryhmissä olla yhtä laajaa?

Vastaus

Bör inom straffrättsligt tjänsteansvar bibehållas brett och snävt tjänsteansvar eller bör tjänsteansvaret i olika persongrupper vara lika omfattande?

Svaran

Tuleeko rikosoikeudellisen virkavastuun aineellisena keskeisperusteena julkisen vallan käyttämisen (RL 40:11 5 kohta) sijaan olla julkisen hallintotehtävän/julkisen tehtävän hoitaminen?

Vastaus

Bör den materiella centralgrunden för det straffrättsliga tjänsteansvaret i stället för utövning av offentlig makt (SL 40:11 5 punkten) vara skötseln av offentlig förvaltningsuppgift/offentligt uppdrag?

Svaran

Huomioita rikosoikeudellisen virkavastuun henkilöryhmistä?

Vastaus

Observationer gällande persongrupperna av straffrättsligt tjänsteansvar?

Vastaus

Voitaisiinko rikosoikeudellisen virkavastuusäätelyn rakennetta kehittää huomioon ottaen rikosoikeudellinen laillisuusperiaate?

Vastaus

Kan strukturen hos den straffrättsliga tjänsteansvarsregleringen utvecklas under beaktande av den straffrättsliga legalitetsprincipen?

Svaran

Näkemyksenne rikoslain ulkopuolisista rikosoikeudellista virkavastuuta koskevista säännöksistä?

Vastaus

Er åsikt om de straffrättsliga tjänsteansvarsreglerna utanför strafflagen?

Vastaus

Mahdollisia kehittämistarpeita rikoslain yksittäisissä virkarikossäännöksissä?

Vastaus

Eventuella utvecklingsbehov beträffande strafflagens enskilda bestämmelser om tjänstebrott?

Svaran

Mahdollisia kehittämistarpeita virkarikosten seuraamuksissa?

Vastaus

Eventuella utvecklingsbehov i fråga om påföljderna för tjänstebrott?

Svaran

Arvionne arviomuistiossa esitetyistä ehdotuksista?

Vastaus

Er bedömning om förslagen i promemorian?

Svaran

Arvionne selvityksessä esitetyistä ehdotuksista?

Vastaus

Er bedömning om förslagen i utredningen?

Svaran

Muita huomioita

Vastaus

Övriga synpunkter

Svaran

Matikkala Jussi
Oikeusministeriö

Mäntysalo Venla
Oikeusministeriö